

NATURBRUKETS
YRKESNÄMND

Augusti 2015

NYHETS BREV nr 28 – 2015

Välkommen till NYN:s nyhetsbrev som utkommer ca två gånger per år.

Läs mer på www.nyn.se

Debattartikel naturbruk

Debattartikel om naturbruk publicerades i februari signerad av LRF:s förbundsordförande Helena Jonsson tillsammans med NYN:s styrelse. Artikeln fick god spridning i hela landet. Tryckt press 7 tidningar: Bohuslänningen, 2015-02-18, Borås Tidning, 2015-02-18, Linköpings Tidning/Kinda Posten, 2015-02-18, Motala & Vadstena Tidning, 2015-02-18, Sundsvalls Tidning, 2015-02-20, Södermanlands Nyheter, 2015-02-19, Värmlands Folkblad, 2015-02-17, samt ett antal webb-publiceringar.

Sundsvalls Tidning Fredag 20 februari 2015

Debatt 15

Gymnasievalet

Goda utsikter inom naturbruket

För en hel del niondeklassare är det dags att göra sitt gymnasieval inför hösten. Det är inget enkelt val, utbudet av inriktningar är stort och situationen på arbetsmarknaden är föränderlig.

Precis som inom de flesta branscher utgör de gröna näringarna en marknad där behovet av kompetent arbetskraft är stort. Det blir också allt mer tydligt att jord och skog kommer att stå för lösningarna på samtidens och framtidens stora utmaningar som livsmedelsförsörjning, energiomställning och övergång till kretsloppsekonomi. Samtidigt är det få som upptäckt möjligheterna med en yrkeutbildning inom trädgård, djur, skog eller maskin.

Naturbruksprogrammet är ett yrkesprogram för den som vill jobba direkt efter gymnasiet som anställd eller egenföretagare. Men liksom andra gymnasieutbildningar går det lika bra att läsa vidare på universitet och högskola till exempelvis trädgårdsingenjör, lantmästare eller hippolog, efter-

Behovet av arbetskraft inom de gröna näringarna är stort även i tider då arbetsmarknaden ser dystert ut på många andra håll.

som alla elever kan få grundläggande högskolebehörighet inom de 2 500 gymnasiepoängen.

Behovet av arbetskraft inom de gröna näringarna är stort även i tider då arbetsmarknaden ser dystert ut på många andra håll. Men trots det har ansökningarna till flera av naturbruksprogrammets inriktningar minskat de senaste åren. I synnerhet inom trädgårds- och jordbruksinriktningarna, branscher där det sker en rejäl generationsväxling och efterfrågan på utbildad arbetskraft redan i dag är större än antalet som utbildar sig.

För att underlätta för unga att söka sig till naturbruksprogrammen bör studie- och yrkesvägledningen bli bättre på att informera unga om fördelarna med att utbilda sig inom sektorn. På så vis kan intresset väckas bland ungdomar med olika typer av bakgrund och från olika delar av landet. Det bör också införas ett riksinlag för naturbruksprogrammet och en möjlighet att söka inackorderingsbidrag för den som läser på annan ort.

Att läsa på annan ort är en god möjlighet till att utvecklas och träffa likasinnade. Det bör även bli enklare att läsa fler naturvetenskapliga ämnen för dem som vill skaffa sig särskild högskolebehörighet.

Naturbruksutbildningarna gör eleverna anställningsbara och erbjuder utgångar mot framtidsyrken, inte bara inom landsbygdsens företag och utanför storstäderna. I tider då det blir allt viktigare med gröna offentliga ytor och funktionella stadsytor är behovet av arbetskraft som kan förvalta det angeläget, som ett exempel.

Ansvariga politiker borde därför se möjligheten med jobbmatchning inom de gröna näringarna och underlätta för elever att söka sig till naturbruksutbildningarna. På så vis kan fler niondeklassare upptäcka potentialen med en utbildning som erbjuder jobb med goda framtidsutsikter.

Helena Jonsson

Förbundsordförande LRF

Sara Helgstrand

Naturbrukets Yrkesnämnd, NYN

Katharina Weber

Riksstyrelsen LRF Ungdomen

Lena Andersson

Skogs- och Lantarbetsgivarförbundet, SLA

Anja Westberg

Svenska Kommunalarbetsförbundet, Kommunal

Eva Grönwall

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, SKAO

Henric Lagercrantz

Skogs- och Lantbrukstjänstemannaförbundet, SLF

Göran Andersson

Trädgårdsanläggarna i Sverige, STAF

Gunilla Nordberg

Gröna näringens riksorganisation, GRO

Maria Lundvall

Svensk Djursjukvård, SvDv

Marita Teräs

Naturvetarna

Få har upptäckt möjligheterna med en yrkeutbildning inom trädgård, djur, skog eller maskin, menar skribenterna.

FOTO: JOHAN GUNSEUS/IT

Kontakter med departement och myndigheter

Utbildningsdepartementet - En stärkt yrkeshögskola

NYN har tidigare rapporterat (Nyhetsbrev 26, sid 6) om Utbildningsdepartementets interna utredning Översyn av Myndigheten för yrkeshögskolans uppgifter (U 2013:G) och vår uppvaktning 2014-08-11. 2015-09-17 publicerades Ds 2015:41 En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap, se:

http://www.regeringen.se/contentassets/6155242867464ee998efc3034f4ba96f/en-starkt-yrkeshogskola--ett-lyft-for-kunskap-ds-2015_41.pdf

Underlätta för yrkesbytare

Promemoria baseras huvudsakligen på den översyn av Myndigheten för yrkeshögskolans uppgifter och vissa frågor om yrkeshögskolan som Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) den 22 oktober 2013 uppdrog åt kanslirådet Per Byström att biträda departementet med. NYN:s tolkning efter en snabb genomläsning är att utredningen tagit fasta på några av våra framförda synpunkter, bl.a. om behovet att (delvis) underlätta för yrkesbytare, samt behovet av kontinuitet och långsiktighet för utbildningarna. Dock måste viss försiktighet iakttas vid tolkningen om det skall gå att erbjuda tillräckligt med "förkunskapskurser" för att ge den studerande rätt förkunskaper till det som krävs för YH-utbildningen. Det ser dessvärre ut som att dessa förberedande kurser eller preparandkurser tycks vara begränsade till ca 5 veckor. Det blir enligt NYN:s bedömning sannolikt svårt ge tillräckligt mycket grundutbildning i exempelvis lantbruk på 5 veckor för att klara driftledarlurs på ett adekvat sätt för den som är branschbytare. NYN emotser tolkningen av förslaget om det är så generöst att förkunskapskurser kan erbjudas separat innan eller som en del inom den "riktiga" YH-utbildningen. Sannolikt kommer NYN att avge remissvar med innebörden att preparandkurser måste medges till ett betydligt större antal veckor.

Näringsdepartementet om SLU

Genom LRF Ultuna-avdelning och SLU:s samlade studentkårer (SLUSS) fick NYN i januari oroande signaler om brister i utbildningens kvalitet och finansiering. NYN tillskrev Näringsdepartementet och begärde ett sammanträffande för att diskutera frågan och fick svar att vi var välkomna den 19 mars. Vid mötet på Näringsdepartementet deltog SLUSS - SLU:s samlade studentkårer och NYN (dessvärre hade LRF Ultuna-avdelning förhinder att delta i mötet). Bakgrunden till mötet var en oro kring de stora besparingarna inom SLU:s grundutbildningar under senare år. Departementet konstaterade att de medel som dragits undan 2012 åter kommer att tilldelas SLU. Departementet signalerade också att man har för avsikt att skjuta till ytterligare medel till SLU "inom något år". SLU:s departementstillhörighet ligger fast, enligt departementet.

Ny gymnasieutredning - En attraktiv gymnasieutbildning för alla

Regeringen beslöt vid sammanträde 2015-03-19 om kommittédirektiv (Dir. 2015:31) att en särskild utredare ska analysera och föreslå åtgärder för att alla ungdomar ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning och därmed få de kunskaper som behövs såväl i arbetslivet som för fortsatta studier. Utredaren ska vidare utreda och lämna förslag som innebär att de nationella programmen i gymnasieskolan vidareutvecklas och ger en bred gemensam kunskapsbas.

Utredaren ska bl.a.

- se över bestämmelserna om stödåtgärder i gymnasieskolan,
- analysera och föreslå hur elevens rättighet att läsa de kurser som leder till grundläggande behörighet till högskolan kan stärkas,
- analysera och föreslå hur alla nationella program i gymnasieskolan kan innefatta ett estetiskt ämne, och
- analysera om det finns anledning att göra justeringar av det nationella utbudet av program och inriktningar i gymnasieskolan, och i så fall föreslå sådana justeringar.

Utredaren ska arbeta i dialog med en parlamentariskt sammansatt referensgrupp. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2016.

Samma dag beslöt Gymnasie- och kunskapslyftsminister Aida Hadzialic att utse Helen Ängmo (överdirektör på Skolverket) till särskilt utredare med uppdrag att leda utredningen.

NYN har i juni skrivit till regeringens nya gymnasieutredare (Dir. 2015:31), Helene Ängmo med begäran om att få diskutera utredningen. I slutet av månaden fick NYN följande svar: *Tack för mail, och för ert intresse av att bidra till utredningens arbete! I enlighet med direktiven kommer utredningen att arbeta med ett omfattande samrådsförfarande. Under hösten räknar vi bland annat med att samråda med samtliga nationella programråd för gymnasieskolans yrkesprogram. Utifrån begränsningar i tid och resurser skulle jag därför vilja be att få återkomma i det forumet. På så vis hoppas vi på bästa sätt kunna ta hand om alla olika perspektiv i utredningen.*

Yrkesprogramsutredningen

Den 13 februari var LRF/NYN inbjudna till Utbildningsdepartementets särskilda utredare för Yrkesprogramsutredningen (U 2014:01), Amelie von Zweigbergk. Vid mötet delades underlag ut rörande förslag till förändringar inom naturbruksprogrammet, vilka kom att presenteras som ett delbetänkande 2015-03-31. I korthet föreslås att inriktning Djur delas upp i Häst respektive Sällskapsdjur, samt att Naturbruksprogrammets inriktningar utökas från 300 till 600 gymnasiepoäng. Utredaren avser 2015-09-30 presentera slutbetänkande med förslag vilka skulle möjliggöra för elever att läsa in särskild högskolebehörighet på naturbruksprogrammet (tidigare benämnt en femte utgång), att inriktning trädgård blir kvar, samt att man avser föreslå åtgärder för att underlätta för yrkesbytare. Nästa möte med utredningen bokades till 2015-05-25.

Vid mötet i maj framförde utredaren att man inte anser det realistiskt att naturguidning ges egen inriktning utan resonerade i termer av att naturguidning kanske inte är en gymnasieutbildning utan mera lämplig på eftergymnasial nivå. Frågan kommer dock att hanteras i nästa gymnasieutredning som är på gång under namnet En attraktiv gymnasieutbildning för alla (Dir. 2015:31), se särskilt avsnitt i detta nyhetsbrev.

Yrkesprogramsutredningen redovisade också tankar på att man vill ge uppdrag till YH-myndigheten att se över ”eftergymnasiala studier”. I dagsläget anser utredaren att YH-myndigheten gör för snäv tolkning. Utredaren anser att detta begrepp kan tolkas vidare som ”studier efter gymnasiet”. En komplettering inom YH-ram skulle därmed kanske kunna hjälpa till att lösa yrkesbytarfrågan.

Yrkesprogramsutredningen undersöker vidare om utveckling av särskilda branschskolor kan vara en lösning på kompetensbrist inom smala yrkesområden, som exempelvis trädgård. Branschskolorna kan fungera som ett branschägt kompetenscentrum där man samlar de bästa yrkeslärarna, och vara belägna på en eller några få strategiskt valda platser i landet. Dessa tankar presenterade utredarna för LRF/NYN vid ett särskilt möte den 8 maj.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkesnämnderna arrangerade den 26 mars studiebesök för Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) vid en föryngringsavverkning på Tuhndra Härads Allmänning utanför Västerås. Syftet var att konkret visa behovet av framtidens efterfrågan på yrkeshögskolekompetens. Detta var tredje året i rad som NYN tillsammans med, Hästnäringens Yrkesnämnd (HYN) och Skogsbrukets Yrkesnämnd (SYN) arrangerade denna typ av studiebesök inom våra olika branscher för myndigheten.

MYH redogjorde vid mötet för sitt förslag med preparandkurser för att lösa problemen för yrkesbytare. Dessvärre har regeringsskiftet inneburit en försening av detta förslag. MYH rapporterade glädjande nog att ansökningarna från trädgårdsutbildningarna har ökat i kvalitet varför också fler utbildningar kan komma till stånd. Yrkesnämnderna framförde önskemål om en bättre dialog mellan MYH och näringen inför myndighetens beslut vid varje ansökningsomgång för att minimera risken att ”fel” utbildningar prioriteras. MYH tog till sig av detta förslag och lovade återkomma med konkreta förslag på former för ett sådant samarbete. Det skulle innebära ett stort framsteg för yrkesnämnderna om förslaget blir verklighet.

Arbetsförmedlingen

Den 17 februari var LRF/NYN inbjudna av Arbetsförmedlingen (AF) för en uppföljande diskussion efter NYN:s brev till generaldirektören Mikael Sjöberg med förslag om bildande av ett nationellt råd tillsammans med de gröna näringarna. Verkets omorganisation beräknas vara färdig under 2015 varvid Arbetsförmedlingen avser återkomma med besked hur man önskar arbeta vidare med frågan.

NYN har även fått en inbjudan till dialog med AF sedan Arbetsförmedlingens generaldirektör Michael Sjöberg och LRF:s ordförande Helena Jonsson 2014 beslutade att sätta samman en gemensam arbetsgrupp, med två till tre medarbetare vardera för att jämföra våra bilder och finna former för hur Arbetsförmedlingen skulle kunna bidra till branschens framtida arbetskraftförsörjning på bästa sätt. AF har med detta som bakgrund bjudit in för en gemensam dialog kring hur vi tillsammans kan utveckla samarbetet. Dessa möten sker mellan AF och LRF, men NYN hålls löpande uppdaterad.

Skolverkets Nationella programråd

Nationella programrådets (där bl.a. NYN ingår) möte på Skolverket den 23 februari hölls på Kvinnersta naturbruksgymnasium, Örebro. På uppdrag av LRF/NYN hade tre ärenden på dagordningen väckts NYN: (1) Namn på yrkesutgången djurvårdare, där rådet beslutade om följande formulering efter avstämning med Maria Lundvall: ”Djurvårdare på utökad nivå inom djursjukvården”. (2) Finansiering av praktikvärdar och (3) Nationella prov i yrkesämnen. Nationella programrådet beslutade att föra dessa två frågor till protokollet för att därefter tas med i Skolverkets årliga rapport till regeringen.

Frågan om naturturism var också på dagordningen. Nationella programrådet beslutade att till protokollet notera att landsbygdsutveckling bör tas upp med Yrkesprogramsutredningen

eller kommande gymnasieutredning. Slutliga beslutsformuleringar framgår av Nationella programrådets protokoll.

Skolverket - konferens kring framtidens kompetensbehov

Den 27 april deltog NYN i Skolverkets konferens kring framtidens kompetensbehov. Frågor som diskuterades var bl.a. Hur ser framtida kompetensbehov i arbetslivet ut och hur utvecklar vi tillsammans den gymnasiala yrkesutbildningen? Hur kan det nationella programrådsarbetet utvecklas?

Ny rektor vid SLU

Regeringen utsåg 2015-04-30 professor Peter Högberg till ny rektor för Sveriges lantbruksuniversitet. Han tillträdde tjänsten den 1 juli. Peter Högberg, 60 år, är professor i skoglig marklära vid SLU sedan 1993. NYN har i juni haft underhandskontakter med Peter Högberg och beslutat att mötas 2015-10-07 i samband med NYN:s styrelsemöte på Ultuna. Syftet med mötet är att diskutera samverkan mellan SLU och branscherna.

Besvarade remisser

I slutet av juni lämnade NYN tillsammans med Hästnäringens Yrkesnämnd (HYN) och Skogsbrukets Yrkesnämnd (SYN) ett gemensamt remissvar till betänkandet av 2012 års Studiehjälpsutredning (U 2012:02); Moderniserad studiehjälp (SOU 2013:52).

Undertecknade yrkesnämnder är positiva till betänkandets huvuddrag. Från yrkesnämnderna tillstyrker vi särskilt förslaget att rätten till inackorderingsstöd vidgas för elever på naturbruksprogrammet genom att Statens skolverk föreslås besluta om vilka utbildningar som får finnas inom naturbruksprogrammets nationella inriktningar djur och skog. Från lantbruksnäringen önskas även att förslaget kompletteras med naturbruksprogrammets inriktning lantbruk, där behovet att eleven inte ska begränsas i valet av naturbruksgymnasium (s.k. "kommunarrest") framstår som minst lika angeläget.

Aktuellt från styrelsen

NYN:s årsmöte

Den 2 till 3 juni höll NYN årsmöte på Stiernhööksgymnasiet, Rättvik. Medlemsorganisationernas anmälde nedanstående styrelseledamöter, suppleanter, ordförande respektive vice ordförande t.o.m. nästa årsmöte, i enlighet med NYN:s stadgar:

<u>Medlemsorganisation</u>	<u>Ordinarie ledamöter</u>	<u>Suppleanter</u>
LRF	Sara Helgstrand, ordf. (AU) Håkan Nilsson	Jenny Höglund Håkan Persson
	-	-
SLA	Lena Andersson (AU)	Lars-Olov Söderberg
	-	-
Kommunal	Anja Westberg, v.ordf. (AU) Jörgen Gustavsson	Annica Nordström
SKAO	Staffan Lundstedt	Eva Grönwall
SLF	Henric Lagercrantz	Anders Knapp
STAF	Göran Andersson	Monica Timonen
GRO	Gunilla Nordberg	Marcus Söderlind?
SvDv	Marita Lundvall	-
Naturvetarna^{*)}	Marita Teräs	Harriet Rehn

*) Adjungerade 2015

Innan årsmötet genomförde styrelsen ett processmöte vid Stiftsgården, Rättvik, tillsammans med delar av naturbruksskolornas marknadsföringsgrupp. Syftet var att diskutera frågan hur vi får fler elever att söka naturbruksgymnasiet.

Branschskola Trädgård

I början av juni lämnade styrelsen för NYN in en skrivelse till Utbildningsdepartementet om branschskola trädgård. Denna intresseanmälan lämnades in mot bakgrund av Yrkesprogramsutredningens (U 2014:01) förslag. NYN förklarade att vi har ett stort intresse av att starta försöksverksamhet med "Branschskola Trädgård" inom Naturbruksprogrammet, inriktning Trädgård och skriver vidare:

Trädgårdsbranschen är av nationellt intresse och har ett stort behov av utbildad arbetskraft, se Branschbeskrivning Trädgård;

[http://pub.epsilon.slu.se/9393/11/ekelund et al %20130118 1.pdf](http://pub.epsilon.slu.se/9393/11/ekelund_et_al_%20130118_1.pdf)

I dagsläget arbetar drygt 40 000 heltid inom trädgård med en omsättning om ca 30 Mdr kr (odling, skötsel, anläggning) och branschen attraherar både kvinnor och män. Branschens behov är stort av utbildade, inte minst mot bakgrund av de många pensionsavgångar samt de många ägarskiften/generationsskiften, som förväntas de närmaste åren.

Få elever söker till inriktning trädgård och allt färre skolor bedriver därmed trädgårdsutbildning. Samtidigt är det svårt ge kvalitet på utbildningen som motsvarar branschens behov.

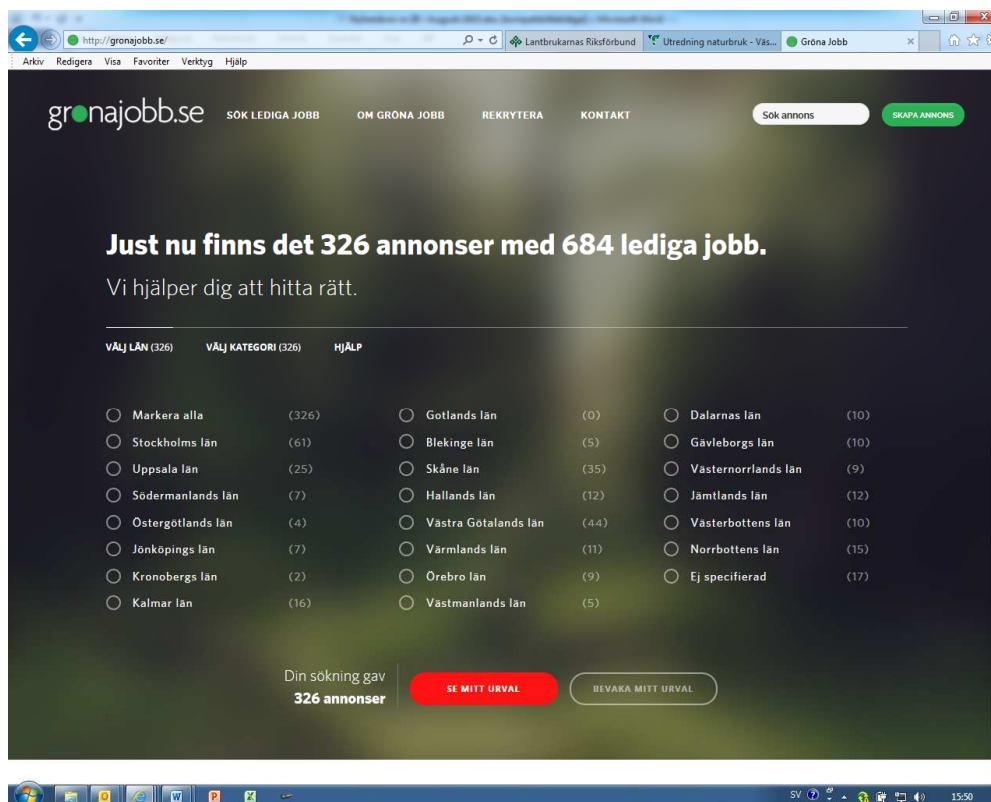
Vi anser därför att någon utvald skola på försök ska ges möjlighet att stärka utbildningen genom en satsning på konceptet med branschskola. På sikt bedömer vi ett ökat behov av branschskolor. Branschskola Trädgård skulle vara ett led i att tydliggöra trädgårdsinriktningen.

Vi tror att Branschskola Trädgård skulle attrahera fler att söka inriktning trädgård som ett led i att vända en negativ utveckling.

Gröna Jobb

Vi har i sommar lanserat den nya webbplatsen som fungerar bra även i smartphones och på läsplattor. Reaktionerna har varit genomgående positiva.

I datorversion ser den nya webbplatsen ut som bilden nedan visar.

Vår IT-leverantör fortsätter ombyggnationen för säkerställande av kvaliteten på sidan.

Det är fortsatt många samtal om hur man söker jobb och den svenska arbetsmarknaden från boende utomlands.

Fler och fler annonserar direkt på gronajobb.se och hoppar över arbetsförmedlingen.

Gröna Jobb medverkade vi Borgebyfäldagar, där får vi träffa användare direkt. Samtidigt når vi Skånes Naturbruksgymnasier, vilket är positivt.

Nedan presenteras ett antal tabeller som visar antalet utannonserade jobb.

Jobb / Månad

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
January	754	925	1014	1201	1248	1217	711
February	838	891	996	1244	1819	1103	995
March	804	953	1460	1079	968	902	1181
April	519	544	655	550	583	625	889
May	349	573	1100	1011	518	412	567
June	272	398	504	420	394	371	556
July	344	513	375	349	443	321	645
August	471	632	646	697	906	497	631
September	332	378	544	722	655	811	1
October	284	445	1424	817	1104	1081	0
November	286	585	1348	1010	635	1275	0
December	338	706	1015	1077	1120	985	0
Totalt	5591	7543	11081	10177	10393	9600	6176

Jobb / Kategori

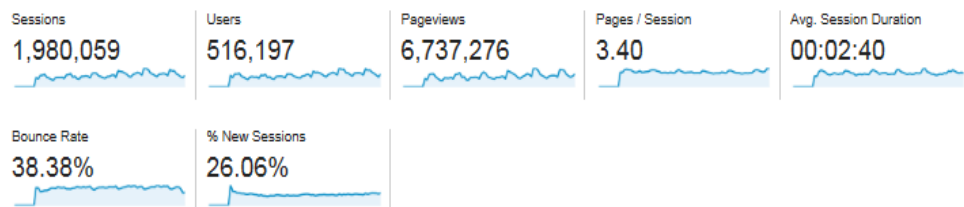
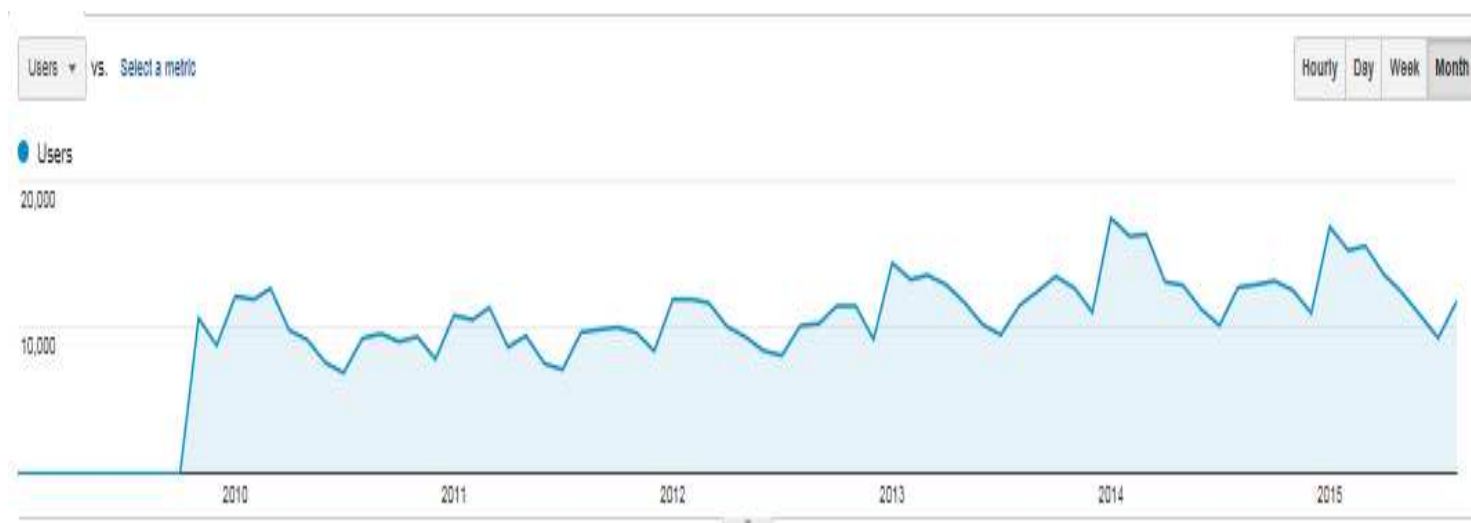
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Jord/odling/maskin	191	340	343	296	275	269	166
Blandad drift	119	126	116	53	67	79	47
Djurskötsel	206	369	424	305	340	308	292
Häst	177	215	238	174	215	165	104
Hund, djurvård, smådjur mm	120	152	162	128	183	162	90
Veterinär/djursjukvård	234	291	338	337	448	407	281
Trädgårdsodling/Plantskola	239	263	756	434	480	424	388
Trädgårdsbutik/Florist	119	127	164	164	233	223	134
Trädg.anlägg/park/grönytor	1097	1272	1828	1452	2465	1667	1625
Golf	130	108	103	71	57	43	54
Skogsbruk	459	953	547	998	857	800	327
Jakt/fiske	29	33	61	20	47	121	41
Turism	417	473	313	273	412	391	450
Livsmedel	149	224	227	224	229	418	172
Miljö, hälsa, djurskydd	585	734	774	814	735	781	588
Mark, kartor, vatten mm	109	370	2867	2497	2249	2040	268
Chef/arbetsledare	118	171	351	241	231	193	155
FoU/Utbildning/Naturvetenskap	425	344	373	896	348	301	249
Naturbruksutbildning	43	37	32	20	6	21	25
Tjänstemän jord, skog, trädgård mm	448	594	579	443	392	381	287
Tjänstemän övrigt	52	121	119	118	74	90	73
Övrigt	123	190	366	219	50	316	360

Jobb / Län

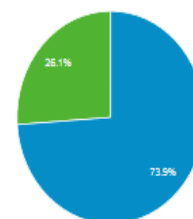
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stockholms län	758	1398	3932	3114	3314	3005	1235
Uppsala län	328	338	459	807	329	504	339
Södermanlands län	147	184	245	239	205	238	126
Östergötlands län	227	265	424	566	461	277	473
Jönköpings län	139	339	687	241	186	244	190
Kronobergs län	102	87	117	109	71	116	74
Kalmar län	178	226	223	190	162	180	130
Gotlands län	63	59	55	60	48	80	27
Blekinge län	94	117	87	112	83	90	57
Skåne län	750	896	999	1002	1749	960	744
Hallands län	200	180	186	165	246	293	206
Västra Götalands län	613	704	1111	811	861	891	652
Värmlands län	178	262	163	253	148	181	144
Örebro län	128	139	217	210	200	150	107
Västmanlands län	98	121	176	122	155	104	126
Dalarnas län	364	465	341	346	393	350	232
Gävleborgs län	98	244	115	152	168	226	139
Västernorrlands län	164	309	191	354	341	350	83
Jämtlands län	189	279	211	185	253	250	200
Västerbottens län	232	370	441	392	278	203	226
Norrbottens län	240	207	357	395	385	342	340
Ej specificerad	301	351	304	350	357	566	326

Nedan presenteras två tabeller som visar besöksstatistik 2010 - 2015 för www.gronajobb.se

Returning Visitor New Visitor

Demographics

Language	
Country	
City	
System	
Browser	
Operating System	
Service Provider	
Mobile	
Operating System	
Service Provider	
Screen Resolution	

Language

Language	Sessions	% Sessions
1. sv	1,011,135	51.07%
2. sv-se	724,266	36.58%
3. en-us	132,202	6.68%
4. en	28,591	1.44%
5. pl	15,294	0.77%
6. en-gb	12,345	0.62%
7. ru	7,234	0.37%
8. de	4,884	0.25%
9. de-de	4,698	0.24%
10. da	3,381	0.17%

[view full report](#)

This report was generated on 9/11/15 at 8:16:10 AM - [Refresh Report](#)

Grönt Kort - på gång inför vårterminen

NYN erbjuder våren 2016 att diplomera Grönt Kort vid de skolor och till de elever som efterfrågar detta. Välkomna med er intresseanmälan till Grönt Kort. Anmälan behöver endast innehålla antal elever (företrädevis åk 3). Utöka gärna målgruppen elever i åk 3 med elever som har motsvarande kompetens, exempelvis påbyggnadsutbildningar och liknande. Diplomeringskostnad 300 kr per elev. Tveka inte att anmäla även om ni bara har några få elever som är intresserade – vi försöker samordna diplomeringskostnaden med andra skolor.

Grönt Kort Mjolk: Catharina Matsdotter, kattis@cayenne-konsult.se
070-2666949.

Grönt Kort Gris: Anne J Andersson, hortegarden@lm.lrf.se 073-856 0263.

Grönt Kort Växtodling:

Peter Barring, peter.barring@telia.com 070-343 6959

Claes Pettersson, claes_pettersson@hotmail.com 070-846 6263.

Grönt Kort Yrkesodling Trädgård:

Maria Runnerstam maria.runnerstam@hvilanutbildning.se 070-893 9626

Bertil Tallving, tallving@hotmail.com 072-155 1101

NYN:s diplomerare kommer också gärna ut till skolorna och era lokala programråd. Vi delar gärna med oss av våra erfarenheter av att ha diplomerat ett tusental elever. Vi ser att Grönt Kort kanske får en förändrad roll, både som nationell diskussionsplattform och som valideringsverktyg. NYN för löpande dialog med Skolverket hur vi kan samarbeta kring Grönt Kort mot bakgrund av Gy 2011.

Statistik Grönt Kort

För år 2015 var det svårt att sätta ett förväntat antal diplomeringskostnader då det nya gymnasieprogrammet (GY 2011) har gjort att efterfrågan att diplomera eleverna minskat från skolorna. Målsättningen var dock att genomföra det antal som motsvarar efterfrågan (totalt sannolikt max ca 100 diplomeringskostnader för Grönt Kort Mjolk, Gris och Växtodling). Målsättningen skall ställas i relation till antalet elever som läser jordbruk på naturbruksprogrammet.

För Grönt Kort sattes således målsättningen 2015 att genomföra 100 (180 året innan) diplomeringskostnader. 98 (124) elever anmälde sitt intresse. Av dessa genomgick 94 (108) diplomeringskostnader varav 72 elever (92) slutligen blev godkända och fick ett Grönt Kort.

NYN införde Grönt Kort 2005 med kompetenskriterier enligt NYN-modellen för att naturbrukseleverna skulle bli mer anställningsbara. Gymnasiearbetet inom GY 2011 bygger till stora delar på NYN:s framtagna kriterier. Därmed kan sägas att en viktig målsättning med Grönt Kort har uppnåtts.

TABELL 1. Statistiköversikt alla år hittills för Grönt Kort.

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Totalt antal anmälda	98	124	236	302	340	321	291	236	287	-	-
Totalt antal diplomerade	94	108	194	224	262	281	238	169	195	82	69
Totalt antal omprov	23	26	51	51	73	61	61	34	32	-	-
Totalt antal godkända	72	92	169	164	208	213	171	129	146	54	51
Procent godkända	77	85	87	73	79	76	72	76	75	66	74

TABELL 2. Antal genomförda diplomeringar 2015 Grönt Kort.

Skola	Växtodling	Gris	Mjök	Trdg
Enskilda elever	0	0	0	0
Bollerup	0	6	0	0
Bräkne Hoby	2	0	0	0
Dingle	0	0	0	0
Forslundagymnasiet Umeå	0	0	11	0
Gran	0	0	0	0
Hvilan	0	0	0	4
Himmelstalund	0	0	0	7
Kvinnersta	0	0	0	0
Ingelstorp/Kalmarsund	0	0	0	0
Jälla	5	0	0	0
Jämtlands Gymnasium - Torsta	0	0	0	0
Lillerud	6	3	2	0
Lövsta	0	0	0	0
Munkagård	8	0	0	0
Nils Holgersson (Skurup)	3	0	0	0
Nordvik	0	0	0	0
Nuntorp	0	0	0	0
Nybro	0	0	0	0
Nytorp	0	0	0	0
Rättvik	0	0	0	0
Svalöf	10	1	4	0
Stora Segerstad	0	0	0	0
Sötåsen	0	0	0	0
Tenhult	0	0	0	0
Uddetorp	0	0	0	0
Plönninge	0	0	0	0
Vreta	0	0	0	0
Åsbygden/Torstaskolan	0	0	0	0
Ökna	0	0	0	0
Önnestad	0	0	0	0
Östra Ljungby	0	0	0	0
Ösby/Sala	0	0	0	0
Summa	34	10	17	11
Totalt antal anmälda				98
Totalt antal diplomerade				94
Totalt antal omprov				23
Totalt antal godkända				72
Procent godkända				77

NYN har i kommunikationen till de lokala programråden spelat in frågan om att NYN:s diplomerare gärna vill komma till de lokala programråden för att höra hur man ser på Grönt Kort och få synpunkter på nationella kompetenskriterier från branschens sida. Vi ser att Grönt Kort kanske får en ny roll mot bakgrund av Gymnasiearbetet, både som nationell diskussionsplattform och som valideringsverktyg. NYN för parallellt en dialog med

Skolverket om hur vi kan samarbeta med skolorna mot bakgrund av förändringarna av gymnasieskolan.

I juni möttes NYN:s diplomerare för att tillsammans med NYN utvärdera årets diplomeringsomgång och planera för höstens aktiviteter. Vid mötet beslutades också att försöka övertyga Land Lantbruk att skriva om Grönt Kort. Resultatet blev en mycket intressant artikel som publicerades Lantbruk nr 35 sid 16-17.

En viktig aktivitet i höst är seminariet på LRF i Stockholm den 29 oktober. Seminariet vänder sig till företagare som tar emot praktikanter, de som sitter i ett lokalt programråd eller är APL ansvariga på skola (se även sista sidan).

Grönt Kort vs Gymnasiearbetet - exempel

Ett viktigt inspel vid mötet med diplomerarna i juni var att NYN skulle publicera exempel på hur skolor använder gymnasiearbetet kontra Grönt Kort och hur det går att kombinera Grönt Kort-diplomeringsarna med Gymnasiearbetet och fördjupningskurser. När vi nu ser vilka gymnasiearbeten som blir utfallet i nya gymnasieskolan, ser vi spännvidden i kvalitet. Även om det finns exempel på avancerade gymnasiearbeten, är det vår uppfattning, utifrån kontakt med ett antal skolor, att många gymnasiearbeten tenderar att urvattnas i sin nivå för att även de svagare eleverna skall klara sin gymnasieexamen. För att upprätthålla kvaliteten och därmed garanten för anställningsbarhet är det NYN:s uppfattning att en samverkan och samutnyttjande mellan gymnasiearbete och grönt kort vore önskvärt. Kan man då göra som exemplet Jälla nedan att kombinera dessa så blir Grönt Kort en form av löpande avstämning mot branschens krav och ger gymnasiearbetet stärkt legitimitet

Från Jällagymnasiet rapporteras följande exempel:

Gymnasiearbetet för elever med utgång växtodling-maskin:

- Grönt kort- växtodling
- Etablera en vårgröda på ett antal ha. åkermark (APL-gård)
mars 2015

För att kunna planera sitt gymnasiearbete krävs en teoretisk bas, vilket testas i teoridelen av Grönt Kort. Att kunna utföra vanligt förekommande arbetsuppgifter testas i praktiska delen av Grönt Kort. Grönt Kort blir ett fristående arbete och är inte kopplat till någon särskild kurs. Grönt Kort lyckas på ett bra sätt fånga in ett "koncentrat" av vad en växtodlare bör veta och kunna. Dessutom får Grönt Kort eleverna att känna att nu är det på riktigt och de skärper till sig lite extra när det kommer någon utifrån. Grönt Kort blir en bra avstämning om eleven är med på banan när det gäller.

Under mars-maj 2015: Eleven planerar, genomför och utvärderar en etablering av vårgröda på sin APL-gård

På Jällagymnasiet är erfarenheten att det är en fördel att ha två "delar" i gymnasiearbetet. Man har funderingar om att även ha en del där eleven planerar, genomför och utvärderar ett servicearbete på exempelvis ett "vårbruksekipage".

I exemplet från Svalöfs Gymnasium rapporteras att man använde elevernas resultat i kursen växtodling 1. Andra kurser på tekniksidan var redan betygsatta. Resultatet från Grönt Kort kunde påverka betyget i positiv riktning. Det som anses lite negativt är att då

väntar man med att sätta det definitiva betyget våren åk 3. Samtidigt är det väldigt bra med repetition.

Yrkesbevis

Från Trädgårdsanläggarna i Sverige (STAF) rapporteras följande statistik från antal utfärdade yrkesbevis 2015.

Statistik för 2015 (antal yrkesbevis).

1. Skötsel och förvaltning utemiljö	50
2. Ritningsläsning, avvägning och utsättning	15
3. Schakt, fyllning och dränering	7
4. Markbetong och asfalt	10
5. Trappor och murar	3
6. Naturstensarbeten	3
7. Gräsanläggning	10
8. Växtkännedom	29
9. Beskärning och trädvård	31
10. Lekredskap och träarbeten	8
11. Vår uppgift som kyrkogårdsarbetare	2
12. Vår uppgift som krematoritekniker	2
Totalt	170

Elevstatistik - naturbruksprogrammet

Elevstatistik för Naturbruksprogrammet, antal elever 1999 – 2015.

Förändring sökande mot året innan:	Sökande 15/5	Andel sökande % av årskull	Förändring mot året innan:			Antagna 15/9	Antal elever per inriktning i årskurs 2								Åk1+2+3	Årskull 31/12
			Andel antagn % av årskull	relativt årskull procent	elevantal åk 1 procent		Jord- bruk	Träd- gård	Skog	Djur	Häst	Natur- turism	Övriga			
-	2178	2,20	2,30	-	-	2269	521	144	278	389	501	-	224	6 727	98 800	
14	2476	2,45	2,38	4	6	2409	428	148	245	402	558	-	264	6 468	101 220	
12	2767	2,61	2,38	0	4	2516	446	138	212	513	559	-	297	6 354	105 858	
30	3601	3,29	2,46	3	7	2691	399	126	254	571	593	-	314	6 478	109 482	
5	3784	3,38	2,88	17	20	3225	478	168	287	721	717	-	344	6 428	112 076	
15	4338	3,63	3,01	5	12	3598	497	166	331	786	797	-	430	9 430	119 381	
0	4341	3,54	3,00	0	3	3690	548	154	391	910	845	-	418	9 834	122 798	
4	4525	3,48	2,83	-6	0	3682	525	168	375	979	845	-	376	10 024	130 105	
-9	4101	3,17	2,76	-2	-3	3577	508	175	329	968	857	225	257	10 059	129 451	
-2	4037	3,17	2,75	-1	-2	3505	528	135	341	947	797	259	179	9 867	127 500	
-1	3980	3,25	2,78	1	-3	3397	558	123	370	1009	677	214	201	9 654	122 379	
-5	3780	3,20	3,03	9	5	3582	556	99	316	965	795	293	182	10 003	118 226	
-21	3003	2,73	2,71	-10	-17	2987	504	89	323	1024	782	274	216	9 274	110 072	
-8	2773	2,69	2,66	-2	-8	2744	507	77	305	916	579	190	134	8 573	103 013	
-4	2666	2,69	2,66	0	-4	2629	432	52	312	859	504	159	65	7 607	98 985	
0	2656	2,68	2,31	-13	-13	2295	420	48	294	798	387	154	44	6 653	99 186	
-2	2613	2,63													99 226	

Irbrukets Yrkesnämnd och Naturbruksskolornas Förening.

Notiser

Samarbete med Hästnäringens Yrkesnämnd och Skogsbrukets Yrkesnämnd

Som alltid prioriterar NYN ett gott samarbete med Hästnäringens Yrkesnämnd (HYN) och Skogsbrukets Yrkesnämnd (SYN). Den 9 april genomfördes gemensamma överläggningar med våra styrelser. HYN var denna gång värd hos travtränaren Daniel Redén, söder om Uppsala.

Årets Naturbrukskonferens

NYN deltog på naturbruksgymnasiernas årliga rikskonferens den 15 till 17 april som i år hade temat Kraftsamling kring naturbruket och dess skolor. Konferensen ägde rum på Ösby, Västmanlands Naturbruksgymnasium. Förutom en rundvandring på skolan visades skogsbrandområdet. Yrkesprogramsutredningen presenterade där sitt delbetänkande (vilket rapporterats på annat ställe i detta nyhetsbrev). Skolverket redogjorde för arbetet med bl.a. gymnasiearbetet och APL. Yrkesnämnderna deltog i gruppdiskussioner kring naturbruksprogrammets olika inriktningar.

Praktikantnämnden

Den 17 mars hade Nämnden för internationellt praktikantutbyte inom naturbruk (praktikantnämnden) årsmöte. Praktikantnämnden är organisatoriskt underställd Naturbrukets Yrkesnämnd. Den löpande verksamheten handhas av Jordbrukare-Ungdomens Förbund, JUF. Kommitténs verksamhet består av att främja praktikantutbytet mellan Sverige och andra länder. Däremot handhar kommittén inte själva utbytesverksamheten. Den sköts av International Agricultural Exchange Association, International Association of Agricultural Students. Det kan konstateras att Praktikantnämndens verksamhet minskar i omfattning.

APL-konferens 29 oktober - Forma framtidens arbetskraft i de gröna näringarna!

Boka in torsdag den 29 oktober (vecka 44) då NYN, HYN och SYN anordnar en heldagskonferens kring arbetsplatsförlagt lärande på LRF i Stockholm. För dig som i dag tar emot praktikanter eller är intresserad av att ta emot praktikanter, sitter i ett lokalt programråd eller är APL ansvarig på skola.

Under dagen arbetar vi bl.a. med:

- Hur förbereda elever för praktikperioden? Vad krävs för att praktiktiden ska bli meningsfull för såväl elev som företag?
- Hur skapar vi tydlighet i relationerna företag - elev - skola?
- Arbetsmiljö – att tänka på som praktikvärd.

NYN har tillsammans med HYN och SYN beviljats statsbidrag för denna konferens av Skolverket för att utveckla lärandet på arbetsplatser. Syftet är att öka kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet, APL.

Inbjudan kommer att skickas ut till lokala programråd, naturbruksskolor mm bl.a. via de mejllistor som finns på www.naturbruk.se. Vi bjuder på lunch, fika samt ersätter deltagarna med fast arvode och viss reseersättning. Tag gärna kontakt med oss om ni har frågor!

För ytterligare information - välkommen kontakta NYN:s kanslichef Michael Insulander, michael.insulander@lrf.se tel 08-787 54 09.